

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
In America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Bla j, Jud. Târnava-mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

De cine să ascultăm?

— Sfat limpede pentru ceasuri tulburi —

de Prof. DUMITRU NEDA

Toate lucrurile Domnului sunt minunate. Soare, lună, stele, nouri, munți, dealuri, văi, codri, flori, vietăți, — mai ales vietățile — toate vestesc într'un glas înțelepciunea și atotputernicia Ziditorului. Nici una însă dintre fapăturile fără număr ce mișună sub soare nu se poate asemăna cu omul. Trup și suflet, minte și voință, venit în vremelnicie, ca să treacă în veșnicie, el e comoara de mare preț pe care ceriul se silește s'o apuce și iadul râvnește s'o înhațe.

Și ce luptă aprigă se dă între aceste două puteri pentru câștigarea omului, ceas de ceas, până la suflarea din urmă a acestuia, care, slobod să-și aleagă stăpânul, își făurește singur fericirea sau nefericirea. Aici și dincolo de groapă. După cum s'a pus în slujba luminii ori a întunecului. Pentru că nime nu poate sta de o parte în cumplita războire ce se poartă pentru suflete, între cele două împărății pe veci învrăjbite. Eu, tu, el; noi, voi; ei, cu toții împreună și fiecare îndeosebi, trebuie să ne hotărîm de cine să ne alipim și de cine să ne ferim, cărei chemări să-i dăm ascultare și pe care s'o respingem fără amânare, vremea vieții fiind scurtă și primejdia mare, iar glasurile ispititoare răscolindu-ne sufletele fără încetare. Așadar: ce vom face?

Ne-o spune glasul Tatălui, în liniștea plină de suprapământescă lumină a culmilor Tavorului: (Hristos este) Fiul meu cel iubit, întru care bine am voit. *Pe acesta să-l ascultați!* Oricâți alții se vor apropia deci de noi, cu străine graiuri, cu străine învățături, să ne ademeniască, cuminte și creștinesc lucru este să-i ocolim, cum ocolește omul treaz focul și cel sănătos boala.

Sfatul acesta ceresc e bine să-l săpăm adânc în cugete și 'n simțiri, cu deosebire în vremile noastre împânzite de curse întinse dreptredincioșilor. Căci s'au înmulțit, cu adevărat, ceiove vânează suflete pe seama întunecului, și cei nebăgători de seamă ușor cad în lațurile lor. Cu vorbă dulce, cu mincinoase mângâieri și făgăduieli, cu învinuiri viclene, cu ocări veninoase împotriva rânduelilor și fe-

țelor bisericesti și politicești, sucesc capul celor lesne crezători și-i duc pierzării. Când își vor arăta fioroșii colți de lup, de sub învelișul de imprumut al pielii de oaie, va fi târziu.

Ce n'au pus în vedere bolșevicii multîmilor muscălești și ce le-au dat în schimb? S'ar fi așteptat lumea la râuri de miere și de lapte. Când colo: jaf, ucideri, foc și pârjol, desmăț și ticăloșii ca pe vremea potopului. Acum se vede că dacă, pe când trăia și stăpânea Țarul era rău cu rău, apoi acum de o mie de ori e mai rău fără acel rău. Și dacă n'ar fi puterea armelor în mâinile de călai a tovarășilor roșii bieții mujici înșelați și năpăstuiți s'ar scutura de jugul lor până mâine. N'au înțeles însă, la vremea sa, vorba Scripturii, că cine se împotrivesc stăpânirii legiuite, lui Dumnezeu i-se împotrivesc, și acum își ispășesc amar prostia și păcătoșenia răzmiriței fărădelege. — Satele noastre să fie cu ochii în patru. Proceți plătiți cu bani scâlțați în sânge își fac arătare și printre noi. Alegerile din urmă arată că momelile lor prind. Vai de cei trași pe sfoară. Cuvântul vrăjmașului i-a zăpăcit. Deschidă-și ochii și vor vedea c'au intrat într'o ceată în fruntea căreia nu lucește fața lui Hristos ci rânjește chipul hădos al Satanei. Scuipe-și în sân făcându-și cruce și părăsiască acea însoțire încărcată de blăstăm! Nu-i rea rătăcirea cât de rea este rămânerea încăpăținată în rătăcire.

Aceeași cale a iadului o bătătoresc și pescutorii în turbure ce se ființează cu mreșile lor la fața locului, îndată ce află de vre-o neînțelegere în vre-o parohie de-a noastră, sau adulmecă mirosuri, ce li-se pare c'ar porni dela leșuri. Mici năcazuri trecătoare se află doar berechet ori unde sunt oameni. Atâta apoi e deajuns pentruca acești pândari să se ivească spre a se apuca de „lucru“. Calul de bătaie: păcatele de „lucru“. Păcate, de regulă, clocite în preoților. Păcate, de regulă, clocite în capetele acestor căpcauni răi și răufăcători, din prisosința inimii grăindu-le cător. Calea de a câștiga pe cei slabi de inger: făgăduiesc marea cu sarea.

Pentruca în scurtă vreme să se vadă că celce se da drept păstorul cel bun e un năimit hrăpăreț, că ștolele sunt mai ridicate de cum fuseseră în turma părăsită, că „predicile“, întru cât se țin, nu-s altceva decât sforăeli sterpe, că biserica așteptată e un vis brodat pe vorbe. Scurt: ca să se vadă că, urmând glasul ce îndeamnă la părăsirea sfintei legi unite, trezirea, la cel dintăiu popas, e într'o paragină pustie, departe-departede de Hristos.

Așa cu amăgitorii. Și am pomenit numai două feluri, deși sunt câtă frunză și iarbă. Slugile satanei se schimbă repede și cu mare iscusință în ingerii luminei. De s'ar spăla tina de pe ochii minții noastre, îndată i-am descoperi în persoana străinului ce ne pune, aproape cu deasila, în mână, o foaie necreștină, o carte, un chip sgândăritor de patimi; în vorba vecinului ce ne preamărește, cu gânduri ascunse, petrecerile desfrânate, tovarășiiile neiertate, răzburările răsunătoare, și toate fărădelegile ațățătoare; în îndemnurile păcătoase, pornite din adâncurile întunecoase ale propriei noastre firi slăbănogite, îndemnuri spre trufie, risipă nebună, pismă, destrăbălare, beție, minciună, volnicie, răzvrătire, trândăvie și celealalte nemotenii negre ale acestor de sănătate trupească și sufletească măcinătoare metehne.

Scăparea? Hristos. Calea? Invățătura Bisericii noastre. Isoarele tăriei creștine? Sfintele taine și rugăciunea. Cereți și vi-se va da. Cereți cum vă învață și ce vă învață sfânta Biserică prin slujitorii săi. Căci așa a zis Domnul către ucenicii săi și urmașii acestora: Cine vă ascultă pe voi, pe mine mă ascultă și cine se lapadă de voi, de mine se lapadă. Și noi știm cine e Domnul: e Fiul Tatălui. Știm deasemenea și porunca Tatălui: să ascultăm de Fiul. Și porunca aceasta pentru noi lege sfântă caută să fie.

M. S. Regele Improprietărit la Brașov. Comisiunea interimară a orașului Brașov a hotărît că toți cavalerii ordinului Mihai Viteazul din Brașov să fie improprietăriti. În legătură cu aceasta hotărîre, membrii comisiunii s'au învoit cu toții să improprietărească în Brașov și pe M. S. Regele Carol al II-lea. O delegație a orașului Brașov se va înfățișa înaintea Regelui pentru a-i aduce la cunoștință improprietărită.

Suferință și suferință

Suntem învățați să ne tânguim încontinuu și nu băgăm de seamă, că sunt destui cari sufer mai mult decât noi și cu toate acestea nu se tânguesc. Nu ne gândim mai ales la tovarășii noștri de suferință din lumea ceealaltă, din purgator sau locul curățitor. Cine mai suferă ca sufletele din purgator, și cu toate acestea nici nu se tângue, nici nu murmură, nici nu sunt fără răbdare.

Sunt atâția inși în lumea aceasta cari, prin sudălmile și înjurăturile lor, prin mânia și ciuda pe care o simțesc deodată cu durerea care-i încearcă, își fac traiul ade-vărat iad. Nu-și dau seama unii ca aceștia, că în tocmă așa fac și sufletele din iad, cari tot asemăna înjură și suduie într'una și fără întrerupere. Nu e mai bine oare să ne asămănăm, în năcazurile și durerile noastre, sufletelor din purgator cari sufer fără murmur, fiindcă bine știu că suferințele lor se vor sfârși odată și Dumnezeu îi va ierta și ridica la sine.

Sufletele din purgator sunt cei mai buni tovarăși de suferință, așa că se plătește să ne gândim la ei cât mai des și să învățăm din pilda lor. Ei ne sunt mai aproape chiar și decât sfinții din ceruri fiindcă aceștia au scăpat de orice suferință și sunt acuma deplin fericiți pe când sufletele din purgator sunt avizate la ajutorul nostru, iar noi la al lor. Studiind învățăturile bisericii despre sufletele din purgator, ne vom convinge, cât de nedrepti suntem când ne plângem pentru măruntele noastre suferințe de pe pământ. Suferințele și durerile noastre sunt numai floare la ureche pe lângă suferințele lor și nouă ne stă în putință să ne valorizăm durerile acestea, ca astfel să fie meritorii pentru lumea ceealaltă. Cât n'ar da aceste suflete dacă s'ar mai putea coborî odată pe pământ ca să suferă alături de noi și prin răbdarea cu care ar suferi să-și poată valoriza toate aceste suferințe. Dar ele nu se mai pot coborî pe pământ, fiindcă de acolo nu mai este reîntoarceră.

Suferințele noastre sunt mult mai mărunte și mai puțin dureroase decât ale lor și din motivul, că noi li putem mângăia, ajutându-i prin rugăciunile noastre și eliberându-i din purgator. Și anume chiar suferințele noastre le putem oferi Domnului și dreptului judecător drept preț de răscumpărare pentru sufletele lor. Această învățătură a bisericii se numește *împărtășirea sfinților* și este una dintre cele mai minunate din câte se pot închipui.

Pentru a înțelege această învățătură a bisericii, să deschidem puțin aceea cărțică, din care am învățat pe vremuri la școală, catehismul, și să vedem ce spune: »*Împărtășirea sfinților stă în aceea, că membrii vii și adormiți ai bisericii sunt în legătură și se pot ajuta unii pe alții. De împărtășirea sfinților se țin 1) creștinii catolici cari trăiesc pe pământ, adică biserica luptătoare, 2) sufletele cari sufer în purgator, adică biserica suferitoare și 3)*

sfinții din ceriu, adică biserica triumfătoare. Unirea noastră cu sfinții din ceriu se arată prin aceea că ei se roagă pentru noi, iar noi li cinștim și le cerem sprijinul. Sufletelor din purgator le putem ajuta cu rugăciuni, cu fapte bune și mai ales cu sfânta jertfă liturgică. Membrii vii ai bisericii se pot ajuta între sine prin jertfe liturgice, prin rugăciuni, apoi prin fapte și pilde bune.

Așadar noi putem ajuta foarte mult sufletelor din purgator, și prin aceasta nu numai că le facem lor un mare bine, ci ne mângăiem și pe noi înșine, dupăcum am arătat în cele de mai înainte. Mai mult, și sufletele din purgator ne pot sta într'ajutor. Aceasta ni-o mărturisesc mai mulți sfinți, între alții fericitul Bellarmin, slântul Alfons și sf. Catarina de Bologna. Aceasta din urmă obișnuia să ceară ajutorul sufletelor din purgator ori de câteori nu-i era ascultată rugăciunea, și ne mărturisește că niciodată nu s'a înșelat în așteptarea sa. Acelaș lucru ni-l mărturisește de altfel și sf. Scriptură în cartea a doua a Macabeilor, la cap 15, unde ni-se povestește despre biruința lui Iuda Macabeul asupra lui Nicanor, cu ajutorul sufletelor din lumea ceealaltă.

Acest ajutor împrumutat este și foarte natural, fiindcă dragostea nu pierde niciodată, dupăcum ne mărturisește sf. apostol Pavel în cartea sa întâia către Corinteni 13, 8. Dragostea față de aproapele nu se sfârșește aici pe pământ, ci se continuă și în lumea ceealaltă, ba acolo devine și mai mare și mai întezită. Doar chiar și bogatul din sf. Scriptură (Luca 16, 19) a arătat mare dragoste față de neamurile sale, cu toate că se afla în iad.

Ori de câteori avem deci dureri mari trupești ori sufletești, să ne aducem aminte de minunata învățătură a bisericii despre împărtășirea sfinților, să ne gândim la marile suferințe ale sufletelor din purgator, să-le ajutăm prin rugăciuni, fapte bune și mai ales prin sfânta jertfă liturgică, și astfel li vom mângăia nu numai pe ei ci și pe noi înșine, și ne vom câștiga și un sprijin foarte însemnat din partea lor, în caz de nevoie.

Părintele Iuliu

† Protopopul Ioan Hațieganu

Luni, în 3 August, a încetat din viață *Protopopul Ioan Hațieganu*, unul dintre cei mai de frunte preoți români din Ardeal.

Răposatul a învățat la Blaj, liceul și teologia, apoi a funcționat un an ca învățător în Roșia Abrudului și un an ca și cancelist în Curtea mitropolitană de la Blaj. În 1874 căsătorindu-se a fost sfințit de preot și trimis în comuna Tritul de sus, unde a stat vreme de 7 ani, conducând cu multă înțelepciune comuna și îngrijindu-se și de clădirea casei parohiale. În 1882 se mută în parohia Fișez, iar după doi ani e protopop la Dârgea. Vreme de 18 ani, conduce protopopiatul Dârgei, câștigându-și încrederea preoțimel și a poporului, așa că oamenii bătrâni din Dârgea și azi îl pomenesc cu drag, ca pe un bun părinte și sfătuitor. Când în 1902 a fost numit protopop la Cojocna, dârgenii numai cu mare greutate și plângând s'au despărțit de el.

În Cojocna Protopopul Hațieganu, s'a îngrijit să se zidească o frumoasă biserică de piatră, casă parohială și școală.

Cojocnenii și sătenii din comunele din jur își vor aduce aminte totdeauna de părintele

venerabil, cu barbă albă, care ori unde-l întâlnea, îi oprea, povestea prietenește cu ei și le da sfaturi folositoare.

A slujit 56 ani ca preot, dintre care 46 ani ca protopop, petrecând totdeauna în cinste, în muncă și în dreptate. Acestea însușiri alese, l'au făcut cunoscut și prețuit pretutindeni.

Înainte de aceasta cu 4 ani, în vârstă de 80 de ani, pensionându-se, s'a retras la Cluj, lângă cei 5 filii ai săi, domnii Emil și Iuliu Hațieganu, profesori universitari și foști miniștri, Simeon Hațieganu, chestorul poliției din Cluj, Ioan Hațieganu, directorul închisorilor din Cluj și Eugen Hațieganu, avocat în Cluj.

Aici își petrece ultimele zile ale vieții, ajutând cu statul și cu vorba pe toți cari îi întâlneau.

Ca o dovadă a sufletului bun al protopopului Hațieganu, este și aceea, că pe lângă creșterea aleasă ce a dat-o fiilor săi, a lăsat pentru Biserica din Cojocna și o fundațiune de 10,000 Lei, iar pentru Orfelinatul din Blaj 7000 Lei.

Înmormântarea s'a făcut Miercuri în 5 August, fiind petrecut la groapă de o mulțime de prieteni și cunoscuți din Cluj și din satele din jur.

Odihnească în pace!

Lupta de luminare

a studenților Târnăveni

Vești bune sosesc zi de zi din satele de pe Târnavă-Mică. Tinerii studenți, cari peste an au sorbit învățătură înaltă la Universitatea noastră din Cluj, au început să cutreere satele. Ei nu merg la sate pentru a spune vorbe rele despre alții, nici pentru a îndemna poporul să-și părăsească credința strămoșească. Studenții nu cerșesc și nici nu cer voturi. Ei vreau să arate dragostea lor pentru popor, ei învață poporul să câștige din nou încredere în cărturari și conducători. Tinerii duc o luptă înverșunată contra bolilor cari au început să se încuibeză prin satele noastre: boala seacă, bolii lămești. Arată sătenilor primejdiile luxului și vieții destrăbălate, îndeamnă poporul la luptă contra acelor cari sapă temelii statului nostru: pocăiții și bolșevicii. Iar mai presus de toate studenții îndeamnă poporul să simtă românește, să se unească în jurul preoților și învățătorilor căci numai astfel își vor face bine datoria față de neam și țară.

Până acum Cercul studențesc „Valea Târnavelor” din Cluj — așa se numește asociația tinerilor cari cutreeră satele — a fost în șapte comune: *Șilea, Hirepia, Crătești, Cetatea de Baltă, Feisa, Sfânta Maria și Jidveiu*. În toate comunele poporul a fost foarte însuflețit, văzând că au venit studenții să-i dea sfaturi bune. Deasemenea au fost bucuroși de venirea lor cei mai mulți dintre cărturarii acestor sate. Preotul unit *Marcu din Șilea* a spus frumoase cuvinte de mulțumire deasemenea preotul unit, *Stanciu*, din Crătești și învățătorul *Banciu*. La Cetatea de Baltă au ascultat conferințele studenților peste 500 de săteni, iar harnicul director al școlii primare, *Tătar Mihail* a îndemnat pe studenți să pășească înainte pe drumul spinos dar plin de rod pe care au pornit. Părintele *Liviu Costea* din Feisa a mulțumit studenților pentru ajutorul ce-l dau preoților pentru combaterea relelor cari s'au încuibat la sate. Duminică trecută studenții au fost în *Sfânta Maria* și în *Jidveiu*. Amândouă satele au români puțini, în schimb au un număr mare de unguri și Sași. La *Sf. Maria* harnicul notar, d. *Liviu Pop*, în însuflețite cuvinte a arătat însemnătatea venirii studenților pentru a trezi simțul na-

țional la aceia cari trebuie să trăiască în mijlocul unei populații ungurești... Pentru adevărata venire a studenților s'a schimbat într-o adevărată sărbătoare. La Jidvei, care este un sat săsesc, nu este decât o mână de români. Dar aceștia sunt strâns uniți în jurul preotului lor însuflețit pâr. *Scaevola Moldovan* și-au zidit o școală cum nu se găsește în întreg județul și fac tot ce le stă în putință pentru a se întări. După conferințele studenților săteni, sub conducerea cantorului *Negrea*, au cântat în cor frumoase cântece populare.

Nu putem decât să ne bucurăm de lupta pe care au început-o tinerii studenți Târnaveni, anume: *Victor Biris*, președintele Cercului „Valea Târnavelor”, studenții: *Liviu Tătar*, *Romul Faust*, *George Vamoș*, *Vasile Marcu*, *Ovidiu Biris*, *Aurel Pop*, teologul *Teodor Aldea* și învățătorii *Teodor Popa* și *Teodor Biris*.

Ploaie și grindină în Basarabia.

În săptămâna trecută a căzut ploaie mare și grindină în părțile de miază-zi ale Basarabiei. Grindina a pricinuit mari pagube în vii. În apropierea de satul Logănești, șuroaiele de apă au luat o turmă de 300 oi, care s'a înecat. Mulți oameni surprinși pe câmp de grindină, au fost răniți.

Adunarea cantorigilor. Pe ziua de 18 August Asociațiunea Generală a cantorigilor gr. cat. din Ardeal, și-a convocat toți membrii la congresul ce-l vor ținea la Cluj. Și credem că toți cei invitați, ba și altă lume de bine, va lua parte la acea adunare mână de gândurile cele mai bune. Așa, între altele, se va dezbate, cu acel prilej planul înființării unei școale mari de cantorigi, cu internat. Și tot atunci se vor face propuneri pentru unificarea muzicii bisericești — un gând dintre cele mai fericite. Știu doar cu toții, cei ce au umblat în mai multe părți ale pământului nostru românesc, cât de felurite sunt cântările într-o parte și într'alta. Acest neajuns ar fi vremea să înceteze și bine ar fi să fie chiar acum începutul sfârșitului.

Pentru ce căscăm? Mulți spun, că căscatul este un semn al trebuinței de odihnă. Mai sigur e, că căscatul vine, fiindcă trupul simte lipsa de a i-se da mai mult oxigen — un gaz curat foarte trebuincios. Când căscăm, deschidem larg gura, încordăm membrele, vinele se strâmtează și sângele este împins spre inimă și plămâni, unde din cauza respirației adânci, care însoțește orice căscat, sângele primește o mare cantitate de oxigen.

Un porumbel urmărit cu aeroplanul. Un econom din Alten, lângă Bachum, a găsit în grădină un pachet pe care era scris numele lui. Temându-se să nu fie vre-o bombă, a desfăcut pachetul cu mare băgare de seamă și a găsit în el un porumbel, care avea legată de picior o scrisoare. În scrisoare să spunea că dacă nu leagă de piciorul porumbelului 200 de mărci i-se va da foc casei. Omul a mers numai decât și a înștiințat poliția, care a hotărât să urmărească sborul porumbelului. S'a pregătit numai decât două aeroplan. De piciorul porumbelului au legat o ață roșie pentru ca să se poată deosebi de ceilalți porumbeli, apoi i-au dat drumul. Porumbelul s'a ridicat

în văzduh urmărit de cele două aeroplan. După câteva întorsături prin aer, s'a îndreptat spre orașul Bachum, unde s'a oprit pe acoperișul unei case. Cei din aeroplan numai decât au fotografiat casa și au însemnat pe hârtie împrejurimile casei. Fotografia și însemnările le-au aruncat pe un deal din apropiere unde așteptau câțiva poliști. Aceștia au mers în oraș și cu ajutorul fotografiilor și a însemnărilor primite din aeroplan, repede au găsit casa. Stăpânii casei erau doi frați, cari au spus, că ei nu știu nimic și că ei nu țin porumbeli. Pe casa lor însă adeseori se pun niște porumbeli, de cari nu pot scăpa, deși îi alungă într'una. Luași de scurt, după mai multe șovăeli, totuși au recunoscut, că ei sunt stăpânii porumbelilor și că ei trims scrisoarea. Poliția i-a arestat, ca pe niște înșelători.

Au sosit bani noi. Cu vaporul „Hatasu” a sosit din Anglia la Constanța un transport de bani noi de câte 5000 Lei. De pe vapor s'au descărcat și încărcat pe vagoane. Sunt cu totul 3500 kilograme de bancnote. Valoarea acestor bancnote este de 200 milioane Lei. Cu vaporul „Ascania” au mai sosit din Franța, 600 lazi cu bani de metal, cari poartă chipul regelui Carol. Acest transport încă are o valoare de 200 milioane Lei. Atât bancnotele de câte 5000 Lei, cât și lăzile cu banii de metal, s'au expediat la București, la Banca Națională.

Un pește care sculpă după gângăni. Un învățat cu numele Hugo Smith, a găsit un pește, care sculpă după gângăniile ce zboară pe deasupra apei. Peștele e mic și sculpă cu atâta istețime, încât poate să stângă țigara unui fumător. Când peștele își alege vre-o gângănie, pe care vrea s'o țintească și s'o mănânce, își ridică liniștit ochii și gura deasupra apei, își îndoaie puțin corpul, deschide un colț al gurii și improașcă cu apă asupra gângăniei, care cade amorțită în apă și peștele o mănâncă cu multă poftă. Se spune, că peștii aceștia sculpă chiar și după șopârlele mai mici.

Logodnă. Dzoara Camila Trenesner medic din Blaj și dl Geza Grün, Directorul Băncii Generale de Credit Sucursala din Blaj, logodiți. — Felicitări.

Invoială de negoț între România și Austria

La Viena s'a ținut un sfat între trimișii României și ai Austriei, cu privire la negoțul de animale ce se face între aceste două țări. În acest sfat, trimișii României și ai Austriei au făcut o invoială pe timp de trei luni, ca în fiecare săptămână să se poată vinde din România la Viena:

1. Câte 430 boi vii grași, cu taxă vamală de 3 lei la kgr. și 30.000 kgr. carne de vite tăiate cu taxă vamală de 8 lei la kgr.

2. Câte 900 de porci grași, greutatea de la 40—150 kgr. cu taxă vamală de 6 lei la kgr. și 20.000 kgr. carne de porc cu taxa vamală de 8 lei la kgr.

În afară de aceasta se vor mai putea vinde porci mangalia, cari au peste 125 kgr. greutate, precum și ori ce fel de porci grași cari au peste 150 kgr. greutate, fără nici o taxă vamală.

Deasemenea se vor putea vinde săptămânal și câte 20.000 kgr. carne de porc mangalia cu taxă vamală de 4 lei kgr.

Plante ce dau fire de tors

2. **Cânepa.** Alături de in, ca plantă ce dă fire de tors, se cultivă foarte mult cânepa, Aproape nu este gospodărie fără un petec de pământ semănat cu cânepa.

Li prioste bine în locurile grase. Ținuturile cu vremuri mai călduroase și secetoase, cum sunt la noi Câmpia Dunării, șesul Moldovei al Basarabiei și mijlocul Transilvaniei, îi plac foarte mult. Crește și pe locuri mai deluroase și chiar și muntoase. Trebuie însă ca pământul să fie bine gunoit și bine lucrat.

Aratul pământului să se facă din toamnă. Iar gunoiul să fie bine putrezit. Gunoiul prea păios cuprinde multe semințe de buruieni, cari ajungând în pământ vor încolți și vor slăbi și împiedeca dezvoltarea cânepii. E foarte bun gunoiul adunat din cotigarele galițelor.

Gunoiul trebuie îngropat în pământ din toamnă. Deodată cu gunoiul, e bine să se imprăstie pe pământul unde se va semăna cânepa și sare. La un hectar e de ajuns 150—300 kgr. de sare. Sarea face ca firele de cânepa să fie de o calitate foarte bună.

Cânepa se samănă cu mâna. Timpul semănatului este din April și până pe la mijlocul lui Mai. Dacă se samănă pentru semință, să dă mai rar. Cei mai mulți săteni, cânepa pentru semință, o samănă printre cucuruzi.

Dacă se samănă pentru fuior, se dă mai des. Se aice, că așa de des trebuie semănată cânepa pentru fuior, încât boul s'o poată linge de pe pământ.

După samănat, se grapă ușor. E bine să se potrivească samănatul totdeauna înaintea unei ploii, pentruca să incolțească și să răsară repede.

Din semința aruncată în pământ, răsar două soiuri de cânepă: *cânepă de vară* și *cânepă de toamnă*.

Cânepa de vară are numai un fel de flori, anume flori bărbătești, cari cuprind firisoarele miei — *staminii* — cu grămăjoarele de *polen* — praful mărunt galben-verzui.

Cânepa de toamnă are numai flori femecești, din cari se vor face fructele.

Cânepa de vară, după ce s'a imprăștiat polenul, se usca. Cânepa de toamnă, rămâne până pe vremea culesului cucuruzilor. Atunci se adună, se leagă sarcini și după ce s'a uscat, se bate bine pe o arie, pentruca să se scuture semința.

Între cânepa de vară și cea de toamnă, nu este altă deosebire decât felul florilor și înălțimea plantei. Cânepa de vară crește mai înaltă și mai subțire, iar cânepa de toamnă crește mai rămuroasă și are frunze mai multe.

Atât cânepa de vară, cât și cea de toamnă au în tulpina lor fire de tors.

Pe cănepa de vară firele sunt mai subțiri și mai lungi decât pe cănepa de toamnă.

Ou cât cănepa e semănată mai des cu atât crește mai înaltă, neramificată și are firele mai subțiri. De pe firele subțiri se scoate fuiorul cel mai bun, din care se vor face albiturile celea mai trainice.

Ion Popu-Câmpeanu

Starea economică a țării

Secerișul se face în toată țara. Vremea este foarte prielnică pentru strângerea recoaltelor.

Porumbul e frumos și să nădăjduiește o roadă bogată.

Starea pomilor roditori nu este în tot locul pe o formă. Peste tot însă e mulțumitoare. Nucii și prunii vor da roadă mică în Muntenia, partea din apropierea Carpaților, în celelalte părți roada acestor pomi va fi destul de bună.

Villele cele mai frumoase sunt în Transilvania, să și așteaptă recoaltă îmbelșugată

Recoalta grâului în anul acesta întrec toate așteptările.

Prețul cerealelor

— în țară și în străinătate —

Prețul cerealelor a scăzut peste tot locul. O cauză a scăderii e și criza mare din Germania. Afară de aceea e tocmai timpul recoltatului, așa că sunt mai multe cereale de cât să cer. Prețul grâului a scăzut față de anul trecut cu 40 procente. Prețul orzului încă a scăzut. Porumbul se mai ține încă la preț.

În România prețurile sunt următoarele, în lei pentru suta de Kgr.:

La Brăila: grâu 290 lei, secară 220 lei, orz 265 lei, ovăs 330 lei, porumb 244 lei, fasole 470 lei, mazăre 380 lei.

La Galați: grâu 300 lei, secară 205 lei, orz 245 lei, porumb 245 lei, fasole 490 lei.

La Constanța: grâu 300 lei, orz 270 lei, ovăs 245 lei, porumb 260 lei.

La Catrăși: grâu 260 lei, secară 242 lei, orz 245 lei, porumb 257 lei.

In străinătate

Statele Unite, la Chicago: grâu 327 lei, secară, 247 lei, ovăs 289 lei, porumb 326 lei.

Canada, la Winnipeg: grâu 214 lei, secară 134 lei, orz 130 lei, ovăs 170 lei.

Anglia Liverpool: grâu 333 lei, porumb 264 lei.

Austria, la Viena: grâu 708 lei, secară 708 lei, orz 472 lei, ovăs 700 lei, porumb 366 lei.

Germania, la Hamburg: grâu 350 lei, secară 296 lei, orz 314 lei, ovăs 416 lei, porumb 266 lei.

Franța la Paris: grâu 1072 lei, ovăs 530 lei, porumb 486 lei.

Administrația Centrală Capitulară, Blaj

No. 580—1931

Inchiriere

Se dă în chirie cu ziua de 16 August 1931 localul de prăvălie și o cameră a casei No. 10 din Strada Regele Ferdinand, a fundației Nic. Pelelovici și soția Ana născ. Gyulay. Cei ce doresc ca să ocupe acest local, să-și înainteze oferta de chirie, cu prețul și modul de plătire la Administrația Centr. Capit. până în 15 Aug. 1931 ora 5 d. a.

Blaj, 30 Iulie 1931.

Dr. Ambroziu Chețianu
adm. capit.

Rectoratul Internatului de băieți — BLAJ

Nr. 92—1931

Concurs de primire în internatul Vancean de băieți

Preaveneratul Consistor arhiepiscopesc cu Ordinul Nr. 2883 din 18 Iulie 1931 publică concurs de primire pe anul școlar 1931/32 la Internatul Vancean de băieți, cu termenul de 15 August 1931, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Taxa pe anul școlar 1931/32 face 10.500 lei. Aceasta se va plăti în trei rate și anume: la începutul anului școlar 4500 lei, 3000 la 1 Ianuarie 1932, iar 3000 lei la 1 Aprilie 1932.— Pentru cazul, că în cursul anului prețurile s'ar urca simțitor față de cele curente, Consistorul își rezervă dreptul de a impune o suprataxă corespunzătoare.

2. Elevii noi ai internatului vor mai solvi la înscriere o taxă de 200 lei.

3. Fiecare elev trebuie să aibă următoarele efecte: 1 saltea (sac de pae) și 2 cearceafuri (lepedee) de pus pe saltea; 2 perini (nu prea mari) și 4 fețe de perină; un țol sau plapomă și 2 fețe; 2 lepedee albe de geolgu (colorate sau de lână nu sunt bune, fiindcă strică uniformitatea) de mărime 180×140 cm. pentru acoperirea paturilor; 1 palton pentru vreme de iarnă, cel puțin 2 rânduri de vestimente și 2 perechi de ghete bune; cel puțin câte patru perechi de schimburi bune; 3 ștergare; cel puțin 6 batiste; o pereche de pantofi de noapte; un păhar pentru apă; un tacâm (cuțit, furculiță și lingură) și cel puțin 3 servete; o perie de vestimente și perie de ghete; piepteni; 1 săculeț pentru a da rufele la spălat. Pe toate rufele și vestimentele cari se dau la spălat, precum și pe săculeț, se va coase numărul ce se va indica în rezoluția de primire. (Elevii din anul trecut vor avea numărul vechiu).

4. Părinții sau tutorii elevilor se vor obliga în cererea de primire că vor împlini exact aceste condițiuni. Pentru cei cari n'au fost anul trecut elevi ai Internatului se va arăta în petiție: a) în care clasă liceală au să intre ca elevi ordinari; — b) dacă sunt corigenți sau repetenți; — c) la care confesiune aparțin; — d) situația socială a părinților: preoți, învățători funcționari, agricultori, etc.

5. La cerere se va alătura și câte un plic timbrat (recomandat) de mărime potrivită, purtând adresa exactă a petiționarului, pentru a se putea da răspuns de urgență.

Cererile se adresează Prea Veneratului Consistor, dar se trimit de drept la Rectoratul Internatului.

Blaj, la 18 Iulie 1931.

I. E. Évrard

1453 (2—2)

Rectorul Internatului de băieți

Nr. G. 4838—1929

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel delegat aduc la cunoștință publică, că în urma decisului Nr. G. 4838—1829 al Judecătoriei mixte Blaj, se fixează termen spre efectuarea licitației pe ziua de 5 August 1931 ora 17 în Cergăul mic în favorul reclamantului Iosif Rișa din Teiuș repr. prin avocatul Dr. Demény Henrik din Alba-Iulia, pentru suma de Lei 1725 capital și acc. când și unde se vor vinde prin licitație obiectele sechestrate și anume: fân, paie, coșer și coteș, prețuite în suma de Lei 7000. Blaj, la 17 Iulie 1931.

1457 1—1

GEORGE OANEȘ
portărel delegat

CĂTRE CETITORI. Numărul acesta și cel viitor vor ieși numai în câte patru fețe! Pricinile cari ne îndeamnă la asta sunt mai multe. Între altele: lumea satelor, unde ne avem grosul cetitorilor, știm că e cuprinsă și ea peste măsură cu lucrul câmpului și cei cari scot această foaie numai acum pot să-și caute și ei de sănătate și să-și vadă și de alte lip-suri, peste au fiind legați de școală.

Curatorul parohiei române-uite Bilbor jud. Mureș

Nr. 69 din 26 Iulie 1931

Publicație de licitație

În ziua de 16 August a. c. ora 2 p. m. Curatorul Parohiei române-uite din Bilbor jud. Mureș va ține licitație publică cu oferte închise, fără supra-oferte, pentru darea în întreprindere a lucrărilor de edificare a bisericii din nou.

Valoarea lucrărilor este, pe devizul estimativ, de Lei 720.000. Garanția (cauțiunea) va fi de 6% din valoarea ofertei și se va depune deodată cu aceasta în numerar, efecte de stat, ori scrisoare de garanță emisă de o bancă de prima bonitate.

Licitatia se va ține în localul Oficiului parohial de mai sus.

Planurile, devizul, condițiunile speciale și generale etc. se pot consulta în orice zi de lucru la sediul Oficiului parohial din Bilbor jud. Mureș.

Curatorul își revarsă dreptul de a alege cea ofertă, care va voi sau nici una și în termen de opt zile să se pronunțe, dela data ținerii licitației.

Spesele ofertanților cu deplasarea nu se vor restitui.

Ofertanții să dovedească capacitatea și să producă dovezi, că au mai executat astfel de lucrări în mod corespunzător.

MIHAILĂ TRUȚA
prim-curator

VICTOR SOCOL
paroh

1458 (1—1)

Curatorul parohiei române unite din Hamba

Nr. 45 - 931

Publicație de licitație

În ziua de 9 August 1931 ora 3 p. m. Curatorul parohiei unite din Hamba, jud. Sibiu, va ține licitație publică cu oferte închise fără supraoferte, pentru darea în întreprindere a lucrărilor de construcție necesare la clădirea caselor parohiale și a turnului bisericii.

1. Concurenții vor depune la începutul licitației vadiul de 60% din prețul oferit, sau scrisori de garanță emise de o bancă de prima bonitate.

2. Antreprenorul pe care va cădea lucrarea, va plăti proiectantului suma prevăzută pentru elaborările tehnice.

3. Concurenții nu pot pretinde nici un fel de spese pentru participarea la licitație.

4. Comisia de licitație își rezervă dreptul a alege și a preda lucrările acelu antreprenor pe care îl va socoti de mai mare încredere.

5. Planurile, devizele, condițiunile generale și speciale se pot vedea la oficiul parohial din loc în ori ce zi.

Hamba, din ședința curatoratului ținută în 25 Iulie 1931.

Ion Dan
curator l.

Moise Sârbu
adm. paroh.

1455 (2—2)

Redactor: IULIU MAIOR